

Brak miesiączki (Amenorrhea)

Co oznacza brak miesiączki? (What is amenorrhea?)

Większość nastolatek ma swoją pierwszą miesiączkę około 2 lata po rozpoczęciu rozwoju piersi (zwykle w wieku od 12 do 13 lat), jednakże ten czas może być nieco krótszy lub dłuższy u różnych osób. Pierwsza miesiączka występuje zazwyczaj w przedziale wiekowym od 9 do 14 lat. Amenorrhea oznacza, że nastolatka nie zaczęła miesiączkować przed 15. rokiem życia albo jeżeli już miesiączkowała, to oznacza, że miesiączka nie pojawiła przez 6 lub więcej miesięcy.

Czym może być spowodowany brak miesiączki? (What causes amenorrhea?)

Miesiączka zaczyna się po rozpoczęciu dojrzewania płciowego – wtedy sygnały hormonalne wysyłane przez mózg aktywują narządy rozrodcze (macicę i jajniki).

Hormony powodują pogrubienie wyściółki macicy i uwalnianie komórki jajowej przez jajnik (owulacja). Podczas miesiączki macica pozbywa się wyściółki, która stopniowo opuszcza ciało przez pochwę przez około tydzień. Stres, zmiana masy ciała i inne problemy zdrowotne mogą wpłynąć na hormony i doprowadzić do braku miesiączki. Do przyczyn braku miesiączki zaliczamy:

- ciążę (w trakcie miesiączki nie pojawiają się)
- intensywne ćwiczenia fizyczne.
- zaburzenia odżywiania
- otyłość
- zespół policystycznych jajników
- inne problemy endokrynologiczne (hormonalne), w tym choroby tarczycy
- choroby przewlekłe
- niektóre leki
- wrodzone wady macicy lub pochwy
- czasami praca jajników jest zaburzona i hormony nie są produkowane z przyczyn genetycznych lub po leczeniu raka lub z innych przyczyn.

Jak lekarz zdiagnozuje brak miesiączki? (How will my health provider diagnose amenorrhea?)

Lekarz zacznie od zadawania pytań dotyczących ogólnego stanu zdrowia, w tym przebytych chorób, nadmiernego stresu, przyjmowania leków, przebiegu okresu dojrzewania, historii miesiączkowania, sposobu odżywiania i uprawiania sportu. Podczas badania fizykalnego lekarz zwróci szczególną uwagę na gruczoł tarczowy, piersi i skórę, oceni trądzik i owłosienie. Wytlumaczy, dlaczego pomocne będzie wykonanie badania ginekologicznego. Lekarz może także zalecić wykonanie testu ciążowego, badania ultrasonograficznego miednicy i ewentualnie badania krwi w celu sprawdzenia poziomu hormonów.

Jakie leczenie stosuje się w przypadku braku miesiączki? (How is amenorrhea treated?)

Leczenie zależy od przyczyny i może obejmować jedno lub więcej z następujących: prowadzenie kalendarza miesiączkowego, przestawienie się na zdrowy tryb życia, stosowanie leków lub konsultację chirurgiczną. Lekarz przedyskutuje z tobą możliwe opcje i zaproponuje odpowiedni sposób leczenia.

Czy są jakieś długoterminowe skutki braku miesiączki? (Are there any long term consequences of amenorrhea?)

To zależy głównie od tego, jaki jest podstawowy problem, ale większość osób można skutecznie leczyć.